

Conciones, Siue Conceptvs Theologici Ac Praedicabiles, In Omnes Totivs Anni Dominicas

Opvs Novvm Figvris, Allegoriis, Similibvs Ex Sacris profanisq[ue]
Scriptoribus plenißimum, cum occurrentium fidei controuersiarum
tractatione.

De Sanctorum Festiuitatibus Annitotius - Nvnc Demvm Integre Svppleti,
Concionibus per octauam Vener. Sacramenti suo ordine intersertis

Besse, Pierre de

Coloniae Agrippinae, 1620

In Festo S. Matthiæ Apostoli. Cecidit sors super Matthiam, &c. Act. 7. 1. De
natura nihil frustra agente. 2. De superbia abominanda, & virtute
opposita. 3. De electorum prædestinatione malorumq[ue] ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56205](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56205)

IN FESTO S. MATTHIAE
APOSTOLI.

Partitio.

- I. De natura nihil frustra agente.
- II. De superbia abominanda & virtute opposita.
- III. De electorum prædestinatione malorumq; reprobatione.
- IV. De Proditoris Iudæ varijs figuris designato.
- V. De quatuor eius sceleribus & vocatione ad Apostolatam.
- VI. De Matthia electione sorte, & quid fors.
- VII. De eius sanctitate, unde colligenda.

Cecidit fors super Matthiam, &c.
Actor. 7.

FIGVRA.

Fons. 16.

MEMINIT Leuiticus, qui liber verum caeremoniarum & antiquitatum Mosai- carum theatrum vocari potest, duorum hircorum; quibus coram Domino ad ostium tabernaculi testimonij simul oblati, & sortibus super vtrumque iactis, vas Domino immolabatur, alter in desertum emittebatur. Quod olim apud veteres in figura contigit, id ipsum verè in Ecclesia deinde videmus accidisse. Videas enim hic non iam duos hircos, sed agnos tenellos, duos in quã homines iustos & sanctitate conspicuos, S. Matthiam, in quã, & sanctum Iosephum cognomento Barsabam, Deo quodammodo in Ecclesia sisti, & sortibus commissis, vnum, id est, Barsabam, Domino quodammodo sacrificari & immolari, vt pote super quem fors non cecidisset; alterum verò, Matthiam, in Apostolorũ cœtum cooptatum, & in Iudæ proditoris ac scelerati locum surrogatum foras in desertum velut emitti, cum scilicet ad Apostoli munus electus, ad Gentilium desertum, & remotam, & inuiam idololatrarum solitudinem destinatur. Sublime hoc arcanum est, & adusque diuinæ prædestinationis adita pertingit. Quod

vt perspectum aliquatenus habeamus, oculos mentesque cœlo obuerramus, Spiritus sancti gratiam implorantes, Deiparæ Virginis suffragia ad hanc impetrandam adhibendo; quam idcirco omnes in genua prouoluti supplices inuocemus:

Ave Maria.

Cui non admirationem moueat, quòd nihil omnino in rerum natura corrumpatur, quin Natura nihil aliud generetur, quod in demortui locum succedat. Adeò quippe ipsa prouida, & in rerum suarum directione sagax est, vt, cum nihil emittere suis velit, dum hinc aliquid aufertur, mox aliud sibi comparet, & de nouo producat. Quam prudente eius œconomiam perspicientes & demirantes Philosophi veteres; hoc eiusdem rei occasione axioma concinnarunt, *Corruptio vnius est generatio alterius.*

Experientia doctrinæ huius ad oculum nemini nõ passim pater. Videmus enim statim ac quatuor illæ totius vniuersi prædatrices, quatuor inquam primæ qualitates, inter se contrariæ & oppositæ, omnia in rerum natura destruunt, & corrumpunt; prouidam hanc œconomiam velut superueniendo prædantibus, & repressalia consecrando, suas ruinas reparantem, nouis quibusdam generationibus totidem nouas species reproducere, quot antè hostiliter corruptio destruxerat. Adeò vt mortem vnus semper & indubitate sequatur vita & creatio alterius, vt ne musca quidem vermiculusque vilissimus & obscurissimus intereat, quin melioris reparationem suam in locum causetur & inducat.

Quod in rebus naturalibus contingere videmus, id ipsum & à naturæ auctore in rerum spiritualium ordine obseruari indubitate patet, ita quidem, vt nusquam aliquod patiatur damnum aut detrimentum, quin maiori id scœnore compensetur: id est, si interdum nescio quo casu aliqui in exitium sempiternum ruar, mox alios diuina excitat bonitas, qui eam ipsam, qua priores exciderunt, beatitudinem assequantur. Tam immensa namque eius est benignitas, numquam vt aliquos cadere sinat, quin ilicò alios in locum aliorum substituat, & aliquorum prædestinatio æquo semper

Quatuor primæ qualitates sunt causa ruinæ rerum naturalium.

Anima nulla periret quin alio in eius loco suscitetur.

Psal. 35.
Psal. 22.

passu aliorum sequatur reprobationem. Si vero huius lapsum & ruinam Deus permittat, *iudicia eius abyssus multa*, illum vero conseruet: & à ruina subleuet: *Misericordia tua praeueniet me, & subsequetur me*. Reicere ergo & reprobare potentiae & indignationis diuinæ est argumentum; at gratiæ est effectus, & misericordiam exercere, denuo iustificare, & altius, potentius & melius quam antè eleuare.

Ier. 1.
Figurae
gregia.

Cum Ieremiam Prophetam suum miti: eret Deus, hanc commissionis illius articuli potestatem, quæ super regna & nationes terræ se extendebat, continebant, euellendi scilicet & dissipandi, deinde plantandi & ædificandi, *Ecce constitui te hodie super gentes, & super regna, ut euellas & destruas, & dissipas, & ædificas & plantes*. Videte, ut iustus sit tantum ædificare rursus & plantare, quantum euulsurus & destrutturus esset; ut hinc disceremus, quemadmodum Deus permittit, ut hinc destruat & euellatur, suam ut iustitiam & potestatem ostendat, ita iubere, ut illinc ædificetur de nouo, & plantetur, bonitatem suam & misericordiam hoc pacto declarando.

Luc. 1.

Hunc conceptum pius ille senex Simeon respexit, cum in templo Hierosolymitano Redemptorem vlnis complexus circumstantibus ait, *Hic erit in ruinam, & resurrectionem multorum, &c.* quasi diceret, Puer hic, qui toti vniuerso legem ponit, plurimis mitos causabitur casus, suamque bonitatem & potentiam diuersimode patefaciet; his namque in ruinam erit & mortem; illis in resurrectionem & vitam. Forsit an sanctus hic senex, quadam mentis alienatione extra se raptus, & per inscrutabilem iudiciorum Dei profundum nauigans, ad æternorum de prædestinatione & reprobatione hominum, quarum hæc animarum ruinam, & damnationem, illa salutem & conseruationem includit, arcanorum adyta alluisset, fieri quidem potuit. Equidem crediderim illum in suis extra hominem raptibus mundo declarare voluisse, filium Dei, postquam iam in terram venit, etsi damnata interdum & detrimenta in suis pateretur, luculentius mox eadem & compendiosius reparaturum; & qua inimici sui mensura animas & res sanctas destruerent, perderent, & pessundarent, eodem illum tempore maiori honore, commodo, & gloria dâna æsarturum, & noua emolumenta reprodu-

Bess. de Sanctis.

cturum. Hinc apud Prophetas, ac præsertim Isaiam hoc sibi tribuit elogium: *Ecce ego facio Isai. 43. noua, &c.* perinde ac si diceret, Quod inimicus destruxit & dissipauit, hoc ipse reparo, & veteres ruinas & rudera in lauro.

Diu antè Sacerdotem hunc sanctum. patientiæ speculum Iob idem de Deo Patre prædixerat. *Conteret multos & innumerabiles, & Iob 34. stare faciet alios pro eis.*

Eodem item sensu Deipara Virgo Dei mirabilis mirabilia in præclaro illo cantico suo celebrans inter cætera ait, *Deposuit potentes de sede, & exalauit humiles*. Id est, magnus ille Deus omnipotens potentiae suæ & misericordiae diuersimode argumenta producit; hos namque prostrernere, illos sustollere gaudet: assiduum bellum gerit, quo superbos throno suo deturbat, & ad ima redigit subsellia: è contra humiles exultat, benedictionibus complet, & honore prosequitur. Deiectio siquidem priorum, aliorum est eleuatio, bonorumque salus semper impiorum comitatur ruinam. Atque ut alij ad infamem perditionis scopolum & petram naufragium patiuntur, ita alij feliciter nauigant, & per vias rectas à Domino deducuntur.

Huius rei figuram suggeret Ieremias: huius enim ostensurus Deus in sua esse potestate perdere & dissipare eos qui verbum suum negligerent, è contra vero eiusdem amantes, & de peccatis gementes, reparare & extollere, ad figuli eum destinat officinam: in qua vasa nonnulla manibus figuli in rota eadem concinnatis delapsa dissipari vidit; sed eadem ilicò à figulo ad aliam formam redacta restaurari: *Et descendit, inquit, in domum figuli, & ecce ipse faciebat opus super rotam, & dissipatum est vas quod ipse faciebat è luto in manibus suis, cæterisque, fecit illud vas alterum, sicut placuerat in oculis eius ut faceret. Quo viso Ierem. quid hoc mysterio denotaretur ignorans, confestim ab ore Dei audit: Numquid sicut figulus iste, non potero vobis facere domus Israel, ait Dominus? Ecce sicut lutum in manu figuli, sic vos in manu mea, domus Israel, & absolute à mea dispositione & absolute voluntate dependetis. Sensus ergo est, sicuti figulus vasa nonnulla confecta & luxata, commista denuo in massam argilla, eadem reparare, & renouare potest, aut relictis humi fragminibus & sistris, alia ex eadem materia coagmentare, quæ in prio-*

II.

Luc. 1.

Deus superbos prostrernit, & exultat humiles.

Figura.

Ierem. 18.

Homines in manu Dei, ut lutum & argilla in manu figuli.

rum locum substituat : ita magnus ille opifex & supremus figulus omnipotens & æternus Deus, aut iustificare peccatorem, & animam ab obedientie iugo se subducentem reparare, in priorem illam statum & pristinam perfectionem, qua ante lapsum gaudebat, restaurando potest; aut impios vndiquaq; confictos, & humi abiectos derelinquendo, alios etfi ex eadem massa, cum homines sint non secus atq; alij, condere, vt ad eisdem honores sublimentur, & priorum locum occupent. Ruina ergo & perditio vnius sublimatio & euectio est alterius.

Nouam huius rei figuram dat Genesis, in qua scalam Iacob dormiens vidit, cuius vna extremitas terram, altera coelum tangebatur, per quam magno numero Angeli & ascendebant & descendebant: *Viditq; in somnis scalam stantem super terram, & cacumen illius tangens caelum, Angelos quoq; Dei ascendentes, & descendentes per eam, &c.* Mirabilis & mystica hæc visio magni nobis Dei mirabilia denotabat; per cuius potentiam, præscientiam, prouidentiam, prædestinationem, reprobationem, iustitiam, & misericordiam, velut per scalam de gradibus constantem, alij ascendunt, alij verò descendunt; alij sublimia petunt, alij ad ima deuoluntur, illi ad beatitudinem & gaudia sempiterna, hi ad damnationem & æterna supplicia rapiuntur.

Ecquæ vicissitudo? ecquæ mutatio? ecquæ mirabilia? Vix aliquis iam lapsus est, quin illico alius se erigat; vix loco vnus excidit, quin is ab alio mox occupetur. Vix de gradu suo & honoribus deturbatus est arrogans ille purpuratus Aman, & morti probrosæ addictus, quin confestim pauperculus, & obscurus Mardocheus ad eius solum euehatur, & locum vacantem occupet. Hoc è signo videat mundus, quomodo cum rebus suis agatur; & omnium, quæ ab illo destruantur, quam primum ruinas à Deo reparari, iuxta id Psalmographi, *Iudicabit in nationibus, implebit ruinas.* Et sanè vix aliqui in perditionem præcipitantur, quin alios exsuscitet, qui saluentur, Deus; neq; vnamquam salutis sedes vacant: nam vbi hi eisdem excidunt, alij eas occupant.

Sexcenta rei huiusce exempla subministrat sacra volumina. Vt Angeli cælo deturbati datum à Deo locum & sedem amiserit; homi-

nes statim prædestinantur, vt in eisdem admittantur. Luciferi lapsus, quem Isaias describit, *Quomodo cecidisti de cælo Lucifer, qui mane oriebaris;* & Lucas Euangelista, *Videbam Satanam quasi fulgur de cælo cadentem:* humanæ naturæ in cælos aditum patefecit. Testem huiusce rei habeo magnum Augustinum, *S. August. l. s. in sententijs ita loquentem, Superna Ierusalem mater nostra, ciuitas Dei, nulla ciuitum suorum numerositate defraudabitur, aut etiam vberiore sortasse copia abundabit: neque enim numerum immundorum spirituum nouimus, in quorum locum succedentes filij Catholica matris, in ea pace, de qua illi eieci sunt, sine fine permanebunt.* Ergo, ex Magni Augustini mente, spirituum malignorum lapsus & ruina hominum fuit felicitas & emolumentum.

Hæc quidem ruina in cælis; prima quæ in terris visa est, fuit Caini cum vniuersa sua gigantum progenie & scelestâ propagine, quæ ob nequitiam & corruptos mores (*omnis enim caro corruerat viam suam*) diluio fuit inuoluta; cuius in locum pius successit Seth cum electis, qui de eius stirpe propagati sunt. Rei huius historiam scire qui cupidus sit, Geneleos legat initia.

Exinde impii Chanaan & triginta Regibus ab eo decedentibus, qui omnes in ore gladij consumpti sunt, & bello deleti, loco pulsus, Iosue, Caleb, aique principes & duces de tribubus Israel, pii probique, a Deo delecti, succedere, & ad gubernacula eorum admoti sunt; inque terris eorum imperarunt. Vnius scilicet calamitas & infortunium alterius progerminat beatitudinem.

Cladem hanc & ruinam longè prius præcessit alia non inferior. Esau siquidem, etfi Isaacum patrem, Abrahamum haberet auum, vna cum Idumæis suis perditionis viam ingreditur, & ecce Iacob frater eius in locum surrogatur, & in fortem illius vna cum duodecim filijs suis succedit. Ad quod alludens, & in diuinæ prædestinationis pelago natans Apostolus in ea quæ ad Romanos est epistola, quemdam Malachiæ locum in testem producit, *Sicut scriptum est, inquit, Iacob dilexi, Esau autem odio habui, &c.* hunc enim pro æquitate tractavi, meam vero erga illum.

Gen. 28.

Mirabilis rerū mundi mutatio.

Esth. 7.

Psal. 109.

Homines Angelis successe-

Gen. 67.

10f. 12.

Gen. 27.

Rom. 9.

illum bonitatem ostendi & misericordiam, ille fauorem, hic vindictam meam est expertus.

Num. 17.

Multò exinde post Core, Dathan, & Abiron, & alij Hebræorum proceres, ambitione turgidi, in Deum concitantur, sacerdotij primatum ambiunt, & ruinæ suæ viam sternunt; & eodem ecce momento Deus & animas & vota illorum ad nihilum redigens, Aaronem, Eleazarum, aliosque Sacerdotes in caelo delectos, vti in terra Sacerdotium administrarent, in aciem producit, & loco illorum confirmat. Viden' ergo, quomodo quod vnus amittit, alius meliore sorte recuperet?

1. Reg. 6.

Si hæc vobis exempla minimè sufficiunt, depromam & alia. Primo Regum libro Heli Pontifex eiusque filij Ophni & Phinees vita scelesti vniuersum Israel offendentes, Deo iuxta ac hominibus odiosi dignitate excidunt; sed eorum sedes non diu vacant: nam ingens Prophetarum numerus à Deo missus illorum & locum inuadit, & munia exerceat.

Eadem non minùs in Regibus, quàm in summis Sacerdotibus vicissitudo apparet, nam statim vt à Deo Saul est reiectus; & regno declaratus indignus, Dauid illius in locum, vt regnet, coelitus electus destinatur. Audi quid de eo dicat scriptura, *Dixitq; Dominus ad Samuelem, Usquequò tu luges Saul; cum ego proiecerim eum, ne regnet super Israel: imple cornu tuum oleo, vt mittam te ad Isai Berlebemitem: prouidi enim in filijs eius mihi regem, &c.*

1. Reg. 13. & 16.

Hæc quidem priuatorum exempla sunt & singularium: sed si generale quid videre cupiatis; videte vt Iudæorum reprobationem sit Gentium secuta vocatio, & illis caelo excidentibus, hæc eodem admittantur. exemplo sint Iob, Centurio, Cornelius, bonus laico in cruce, Chananæa, Samaritana, alijque innumeri. quare & ipse Deus gloriatus hæc apud Psalmitam profert, *Populus quem non cognoui, seruiuit mihi.* Deinde, an ignoratis Scribis & Phariseis nimirum in solet. centibus, honore exutis, & in ordinem redactis, successisse Apostolos, & in munia illorum intrasse: erant hæc porro, legem docere, synagogam dirigere, Scripturas sacras exponere, Sacramenta admi-

nistrare, Sacerdotium gerere, & animarum curam habere. Quæ omnia certissima signa sunt numquã perdit aliquos, quin alij è contra saluentur, & si aliquot à tartaro absorbentur, caelo alios donari & gloria. Vnius ergo reprobatio alterius prædestinationi & saluti viam sternit.

Hæc vt stabiliatur veritas, aliena & externa petenda non erant, nec longius diuagandum, cum, quod hodie in Ecclesia nostra recolitur, luculentum de eo fere testimonium queat. Hic si quidem cernere est, vt scelestus, infelix, infidus, & perfidus Iudas Apostolatu excidat, honorem & sortem suam amittat, à Deo deseratur; & mox eius in locum Matthias vir iustus & Deum timens surrogatus, ad eiusdem honores & insulam promouetur. De vtroque iam olim vaticinans dixerat Psalmista, *Fiant dies eius pauci, & episcopatum eius accipiat alter.* cuius hodierna ex Actis Apostolorum Epistola rei memoria reficit, *Cecidit fors super Matthiam.* Vt certa quadam & ordinata ratione materiam hanc prosequar, primò de nequissimi Iudæ reprobatione, deinde sancti Matthei electione sum locuturus; è quibus duobus membris, si modo attentè patienterque dicentem audiat, non contemnenda in rem vestram, Auditores, documenta depromam.

Primò ergo, eum quid vtroque in hoc membro, in Iudæ inquam proditoris reprobatione, & admirabili Apostoli sanctissimi electione factum sit, ob oculos pono, non possum, quin cum Propheta regio exclamem, *Misericordiam & iudicium cantabo tibi Domine, sed cantu, qui toto vitæ meæ sit duraturus tempore; quasi diceret, Confite- ri & agnoscere debeo, summe Deus, pollere te iustitia simul & misericordia; ambas in te virtutes parum locum habere, nec minùs esse te iustum quàm misericordem, neu minùs misericordem quàm iustum.*

Verè hoc ita se habet, & huius rei testimonium & argumenta in arca testamenti nonnulla videre est, in qua scilicet vna est magna attrita, cuius in ea quæ ad Hebræos est meminit Apostolus: vna verò paucillum manna, quod Hebræis in deserto depluerat, Deus continebat: & virga Aaron, in perpetuam concita-

P 2 ta ab

Iudæorum reprobationem secuta est vocatio Gentium.

Apostoli eam in Ecclesia potestatem habent, quam in veteri Synagoga Pharisæi.

Bernardus
de In-
stit.

tæ ab Hebræis seditionis, & eiusdem vindictæ memoriam asseruata. Quo, vt neotericus quidam interpres exponit, figuratè designabatur, diuinorum thesaurorum in arca duo contineri, suaue nempe & sapidum illius misericordiae manna, & rigidam metuendamque iustitiæ eiusdem virgam aut flagellum. Vt enim mercedem & compensationem habet pijs & iustis, ita & rudem ingratiæque sceleris castigationem & flagellum, hoc quidem reprobationis est nota, & Iudæ similes tangit, illa verò prædestinationis, & Matthiæ æquales manet. Misericordia scilicet paruulis exhibetur, in arrogantes verò ac superbos iustitia & vindicta exeritur.

Math. 11.

Misericordia Dei humiles spectat & superbos iustitia.

Sublimem hanc Philosophiam ipse D. B. I. filius spectauit, cum hisce D. B. V. M. Patrem verbis est allocutus, *Confiteor tibi Pater, Domine cæli & terre, quia abscondisti hæc à sapientibus & prudentibus, & reuelasti ea paruulis.* Non est hæc delictorum aut peccatorum quædam confessio, vt bene notauit Augustinus; (nam qui hic confitetur, peccare nequit) sed mera confessio laudis: quasi diceret, Est cur te laudem & celebrem, Pater æterne, est cur tibi immensas agam gratias, quòd superbos & arrogantes mundi huius amatores sublimia fidei mysteria celaris, & humilibus ac simplicibus ea detexeris. Aeterna Patris sapientia duo hæc in diuinitate attributa notat, misericordiae scilicet & iustitiæ; misericordia paruulis, iustitia fastuosis, se manifestat: illa humilem Matthiam eligit & extollit, superbum & arrogantem Iudam hæc deprimat & repudiat. Ceterum alia huiusce rei non est inuestiganda ratio, quam merum beneplacitum, & libera, & non coacta Dei voluntas, quæ non curiosè indagari, sed laudari vult, vt & Christus Patrem laudauit, dicens, *Confiteor tibi Pater, &c.*

III.
Prædestinationis
alia non est
causa, quæ
pura Dei
voluntas.

An non verissimum, Auditores, aliam prædestinationis esse aut dari causam non posse, quam solam Dei voluntatem & beneplacitum liberè prædestinantis? Meritorum præuiso nihil hic efficit, ac prorsus sine vilo bonorum operum intuitu peragitur; hinc simplex, purus misericordiae est actus. In cuius rei confirmationem Mose

olim ait Deus: *Miserere cui volueris, & clemens ero in quem mihi placueris;* hinc alia *Exod. 33.*

à me quærenda non est ratio, hoc in genere liber sum. Parabola illa Evangelica, libertatem cuiusdam patrisfamilias representatura, hæc conclusionem eodem respicientem continet: *An non mihi licet facere quod volo?* an non in actionibus meis liber sum? *Math. 22.* num voluntas mea curiositatis humanæ calculis subiicienda? nequaquam Domine, sed totus liber es, & omnipotens; & quid quid agis ad extra præter merum beneplacitum tuum nullam causam habet. Si vnum prædestinas, & alium reprobas; si hunc illuminas, & illum excæcas; si vnus cor emollis, & alterius obduras; si Apostolum condemnas, & latroni salutem offers; si Iudam reijcis, & Matthiam eligis; aliam rei huius rationem non exquiro, sed suppliciter in terram prouolutus, & oculos ad te conuertens cum Salvatore meo Christo exclamo, *Confiteor tibi Pater.*

Magnus ille Theologus Paulus hæc mysteria tractans, & eorum causa Iacobi electionem producens, quomodo scilicet fratrem supplantarit, & primogenitorum iura sibi vindicarit, nullis Deū præiis meritis ad hoc inducentibus aut emouentibus, velut obstrepescens, & libera eius iudicia demuratus, ait, *Rom. 9.*

Cum nondum nati fuissent, aut mali, vt secundum electionem propositum Dei maneret, non ex operibus, sed ex voluntate dictum est ei, quia maior seruet minori. Vtcrius progredi non ausus Apostolus sublimem hanc materiam humili hac conclusione finit, *Igitur non volentis, neque currentis, sed miserentis est Dei.* & ego, vanas curiositates & curiosas meas indagaciones hisce Domini verbis præcindo, *Confiteor tibi Pater, &c.*

Ea sunt Dei arcana & mysteria, vt intelligere humanum illa nequeat ingenium, ea maris iudiciorum eius est profunditas, vt ad fundum eorum nemo queat attingere, hic perplexus & intricatus est labyrinthus, quem cum fueris ingressus, exitum non inuenis, quin nulla mens est humana aut iudicium, quod non hic erret, & à via deflectat. Hic scilicet ille Ezechielis torrens est, quem quo magis ingrederis,

Iudicia Dei
inscrutabilia.

āeris, cō maius percudi discrimen imminet; ingrediēti aqua peruadatur, sed vltorius progreffus, & in curiositatis abyssos se induens naufragij periculum incurrit. Silere hic multo fatius est, quā multis verbis & rationibus rem velle exponere: maioriq; hic meriti est humilitas tacitē rem admirata, quā humana ratio eam penetrare gestiens & indaga e. Hinc semper mihi fatis fuerit dicere, *Confiteor tibi Pater, &c.*

Prædestinatio sine meritorum fit præiustione, non verò reprobatio. Vnum hoc dixero, etsi electorum prædestinatio purē ac simpliciter sine vllō fiat meritorum intuitu; non tamen in impiorum reprobatione id locum habere: hæc siquidem vitam illorum nequam & opera praua semper præsupponit. Prædestinatio namque misericordiæ est actus, reprobatio verò iustitiæ, illa sine vllō fit intuitu, aut hōminum fauore, & à nudo Dei beneplacito purē dependet; non verò hæc, vt potē sine causæ cognitione fieri numquam solita.

Reprobatio sine causa. Aliquos quidem suorum Rex extollere, & ad honores amplissimos euehere, sine vllō generum cognitione non fit. rerumque gestarum intuitu poterit; quōd ita velit, & elementæ id eius sit argumentum, quæ meritorum magnitudinem multitudinemque minimē spectat: aliquos tamen neci aut suspensio addicere ei non licet, nisi id ante delinquendo meruerint, & mortis rei iudicio conuicti sint; iniustitiam id namque saperet. Ad eundem planē modum Regum ille Rex Deus aliquos quidem sine meritorum intuitu eligere & adoptare poterit: nam id misericordiæ suæ partes exigunt: at neminem condemnare aut reprobare, nisi id ante promeruerit, in iustitiam alioqui suam peccaret. Hoc sequens, hodie sanctum Matthiam delegit, quōd ita voluerit scelestam & impium Iudam abiecit, quōd eius id peccata exigenter.

Matth. 3. Hanc eius calamitatem & ruinam denotasse apud D. Matthæum videtur, dum improbis omnibus comminatus ait: *Omnis arbor quæ non facit fructum bonum excidetur, & in ignem mittetur.* Terribilis huius comminationis effectus in Iuda completus est: etsi enim perfidus hic proditor Dei manu in Ecclesiæ viduarum plantatus sit, & ad dignitatem Apostolicam assumptus, non idcirco tamen bonos fructus tulit, hinc excisus, in ignem coniectus,

& æternis est suppliciis adiudicatus.

Hæc arboris mentio alterius mihi refricat memoriam, ficulneæ inquam, quæ cum in vinea plantata fructum non afferret, eam ilicō Dominus excindi iubet, dicens: *Ecce anni tres sunt, ex quo venio querens fructum in ficulnea hac, & non inuenio; succide ergo illam, vt quid enim terram occupat?* Infelix Iudas arbor erat Iudas col- in Ecclesiæ vinea consita, & iam à triennio ad Apostolatam vocatus, sperabat ab eo fructum ficulneæ a- Deus, sed frustra demum inferacem & sterilem videri, & alterius, qui in sancto hoc officio maiores afferret & digniores fructus, locum occupare; iratus eum æternam à se reiecit, excindi iubet, indignumque censet, qui terram occupet, & aliquo sua in Ecclesia sit ordine.

Alterius item arboris, quæ exteriori quidem specie insignis apparebat, quæq; proposito nostro apprimē quadrat, meminit Daniel; hæc quidem in cælum ramos & brachia extendebat, & radices in terę viscera emittebat; sed succensus Deus eam excidi, fructus eius dissipari, & per terram sterni iubet: *Succidite arborem, præscindite ramos eius, excutite folia, & dispergite fructus eius.* Non aliam porro excisionis huius rationem adducit Propheta, quā quōd ex ea *vescebatur omnis caro*, id est, bestias omnigenas fructus eius pascebat. Negari autem non potest, quin magna quædam arbor fuerit Iudas, quamdiu scilicet inter Apostolos est commoratus; potestatis namque eius brachia in cælum extendebantur, cum illius claudendi aperiendique clauēs & auctoritatem haberet, radices ad vsque tartara penetrabant, cum diabolis imperandi, eosque peitendi esset potestate donatus. Fructibus etiam scatebat, vt pote varia ornatus gratia, miraculorum nempe patratorum, Euangelij docendi, Scripturę exponendę, & potestatis in Ecclesia exercendę. Honore quoque & dignitate eminebat, erat enim Ch. assii discipulus, & terę Principibus, & totius vniuersi Pontificibus & Episcopis, & primarijs leg. s gratię præconibus & prædicatoribus vnus, de numero denique campanarum illarum ingentium, quarum per omnes terę plagas fuit sonus & strepitus exauditus, *In omnem terram exiit sonus eorum.* sed frustra fuerunt hæc nomina. Irascitur illi Deus, diuinam in se iracundiam & vindictam

IV.

Luc. 13.

Luc. 13.

Dm. 4.

Allegoria.

Iudas arbori Nabuchodonosoris collatus.

Psalm. 18.

ctam prouocat, poenae addicitur, & in reprobationis abyſſos præcepſit. Fructus namque quos proferebat, quas voluebat cogitationes, quæ effutiebant verba, quidquid denique operabatur, non ad Dei laudem & proximi opem cedebat, ſed inexplebili eius auaritiæ eſca, & inextinguibili concupiſcentiæ eius ardori famæ & alimentum potius erat. Piò ſceleſta & feralis arbor diſſimilis illis, de quibus loquitur Pſalmiſta, *Et erit tamquam lignum, quod plantatum eſt ſecus decurſus aquarum, quod fructum ſuum dabit in tempore ſuo.*

Pſalm. 1.

Ruperti obſeruatione circa Iudæ.

Iudæ inter omnes homines maledictus.

V.

Quatuor e-

normia

Iudæ cri-

mina.

1. Homici-

dium.

Matth. 27.

2. Hæreſis.

A. 1.

3. Simonia.

4. Furtum.

Joan. 12.

Vaferrimi huius proditoris ſcelera exaggerans Rupertus, de eo ad litteram Pſal. 108. cui initium, *Deus laudem meam ne tacueris*, exponit, notatque triginta eodem maledictiones & diras, triginta, quibus ſacrilegus hic Dominum ſuum vendidit, denarijs ex aduerſo reſpondentes contineri. Addit, quemadmodum ſerpens, quo demon velut fraudum & inſectionum ſuarum instrumento eſt ad protoplaſtum ſubvertendum uſus, inter omnia terræ animantia fuit maledictus & diris deuotus, ita ſceleſtus & inſidum Iudæ, quod Satanae ad necem filio Dei procurandam instrumenti & organi loco fuerit, præ reliquis mortalibus, execrationibus & diris in ſacra Scriptura deuotum legi.

Hanc verò ſcelera eius poenam & punitionem commercabantur. Quatuor namque horrendorum flagitorum, quibus vix paria queant inter humanas offenſas reperiri, reus fuit. Primo homicidij & necis intentatæ, & quidem turpiſſimæ & crudeliſſimæ, dum ſcilicet in vigeniti Dei filij vitam conſpirauit, & eius de medio ſuſtollendi auctor fuit, vti poſt factum fide ipſe poenitens confitetur, *Pœcanti, inquit, tradens ſanguinem iuſtum.* Deinde hæreſeos; nam poſtquam Chriſti fidem recepiſſet, eiſq; ſe cultui dicaſſet, ab eodem deſciſcit, & apoſtata factus, *prauaricatus eſt, vt abiret in locum ſuum*, id eſt, in tartara. Tertio, Simoniam admittit, & quidem grauiffimam, vendite nempe, idque pretio temporali, triginta ſc denarijs, Ieſu Chriſto, quo nullum in orbe pignus ſanctius, pretioſius, aut diuinius. Denique furtum & depeculationem; quod crimen & in Euangelij acta relatum eſt, *Fur erat, & loculos habens.* Adeo vt & inſignis fuerit fur, & execran-

duſ ſimoniacus, & damnatus hæreticus, homicida quoque & ſicarius manifeſtus, denique bipedum omnium nequiſſimus & maxime execrandus.

Verum quoniam non eſt animus, nec ipſum ferret tempus, omnia proditori huic flagitia afficta proſequi, vitamque eius ſceleribus infamem ab incunabilis & iniitijs ad finem vſque deducere; primarium & maximum ſcelorum eius, ipſum inquam parricidium, quod aduerſus Deum, Dominum, ac magiſtrum ſuum conſpirando conſciuit, expendere, & ei diutius in hæreſe conſtitui; vtpote quo nullum vmq; enormius in orbe commiſſum eſt ſcelus, ſcelorum inquam omnium ſceleratiſſimum, maxime abominandum, directè Spiritui ſancto repugnans, & in pura malitiæ incude procuſum, ac proinde tam in hac quàm in altera vita irremiſſibile, nullis denique precibus, interceſſionibus, atque orationibus condonandum.

Quod vt intelligatis, memineritis oportet, tria eſſe delictorum genera, quædam namque ex infirmitate, alia ex ignorantia, nonnulla denique data opera, & e pura malitiâ committuntur. Prima Patrem æternum, cui potentiam attribuimus; ſecunda Filium, cui ſapientia aſcribitur; poſtremo denique directè Spiritum ſanctum, cuius propria eſt bonitas nequitia ac malignitati contraria, oppugnant. S. Petrus ex infirmitate, per ignorantiam Paulus, (vti ipſe confiteri non erubuit, *Qui prius blaſphemus fui, & perſecutor, & contumelioſus, ſeu miſericordiam conſecutus ſum, quia ignorans fui in incredulitate*) Iudæ verò ex omnigena peccauit malitiâ. Hinc Apoſtoli pro eo non orarunt, etſi peccalle ſciant; quod omnes orationi, miſericordia, & precibus foies, aditus, & acceſſus id peccati genus occidat.

Hinc efficio, probabile videri, & ipſe velut fidei minime repugnans admitto, Noe virum alioqui iuſtum, centum ipſis annis ne ſemel quidem Deum rogante, vt a terra iram auerteret, mundo peccatis inuoluto parceret, diluuiumque orbi non inmitteret; quod ætatis illius homines ex vera peccatent malitiâ, vt ex ipſa Scriptura diſcere eſt, *Multa malitia hominum erat in terra*; quali diceret; quæ ea ætate viuabant hominum ſumma erat nequitia, vtpote perditæ, honorem omnem exuti, timoris diuini expertes, quique aſſiduò Spiritus S.

Peccatum Iudæ Spiritui S. aduerſatur, & e pura malitiâ commiſſum. Tria delictorum genera.

1. Tim. 1.

Noe Deum pro diluuiio impediendo non orauit.

Gen. 6.

bo.

bonitatem, maiestatem, & magnitudinem è
meta innata; offendebant malitia. Occasio-
nes cui Hebræos auerfaretur & castigaret Deus
has Ieremiæ proposuit Deus. *Si steterint Moy-
ses & Samuel coram me, non exaudiam eos, non
est anima mea ad populum istum*, nulloque er-
ga eum feror affectu. Crediderim, mihiq; cer-
to persuaserim, non nisi de peccatis in Spiritu
sanctum hic sermonem esse, de ijs, in quâ,
quæ è mera commissa malitia, nullam mer-
etur veniam, & omnem tum suffragijs sancto-
rum, dum diuinæ misericordiæ, indulgentijs
& fauoribus aditum occludunt.

Ierem. 14.

Peccata in
Spiritu S.
indigna ve-
nia.

Iudæ mali-
tia extrema
ostenditur.

Mirabilia
artificia
Christi ad
Iudæ mali-
tiam emol-
liendam.

Vt verò malitiæ peruersi huius proditoris
excessus melius intelligatur, in mentem reuo-
canda tumtaxat sunt inuentiones & artes, qui-
bus eum Christus Dominus demulcere, delin-
nere, & è tot prauis eius moliminibus contex-
tum funem abrumperere conatus est, nihil dum
proficiendo, nullumque respicientiæ aut pen-
nitentiæ argumentum ex eo elicere valendo.
Pridie enim passionis, & feria V. coenæ Do-
mini, ipse Dei filius profunda quadam humi-
litate perhili huius proditoris pedes lauit, con-
uiuam suam esse voluit, magna verborum le-
nitate ruinam illi & exitium prædixit, eius hon-
oris & famæ patrocinium solite suscepit,
illius proditionem detegere nolens, ne eum a-
pud alios Apostolos, qui cognita vasa eius
conspiratione de eo ultionem cepissent, infamem
redderet, tam honorificè eum pretioso
corpore suo pauit, placidè illum suauis amici
nomine in horto, cum latronum & militum
agmen duceret, compellauit, dicens, *Amice ad
quid venisti?* His tamen incentius & fomiti-
bus frigidum illud traditoris pectus accendere,
animum immutare, scelestam moliniam diuer-
tere minimè potuit; neu tot amoris & honoris
oblatis, affectus declarati argumenta eminentè
hanc & excedentem malitiam euincere aut e-
mollire potuerunt.

Lib. 37. c. 9.
Cap. 50.
Lib. 2. c. 7.
Chalacia
gemma me-
dijs in igni-
bus manet
frigida.

Plinius, Solinus, Albertus, alijque minera-
lum naturæ scriptores prodidere, Chalaciam
gemma eius esse naturæ, vt medijs iniecta
flammis non in calefcat, sed, nequidquam cir-
cumsecus crepitantibus ignibus, naturale frig-
us retineat. Cuius rei rationem dare conatus
Albertus, eam pororum eius restrictioni attri-
buit. Audi e vt eam Poetæ descripserint:
Est qua candorem fert grandinis atq; figurâ

*Ignibus omnimodis inuisita chalacia gemmæ
Cuius natura vis tantæ probatur, vt omni
Tempore frigida sit, nulloq; calefeat ab igne.*

Gemma hanc vbi diligentius confidero,
eius naturæ crediderim Iudam fuisse, & cordis
eius glaciæ ac gelu gemmæ huius algore algi-
dius ac frigidius exiitisse: inter medios nam-
que ignes constitutus, in feruentissimo pieta-
tis afflu agens, in maximo charitatis feruore,
quin & apud ipsum solem adeò æstuantem, &
tam ignitum, vt de se ipse dixerit, *Ignem veni
mittere in terram*: imò & ipsa eius verba to-
tidem erant velut flammæ, quæ calefaciendo
ardebant, & ardendo corda discipulorum a-
pud D. Lucam calefaciebant, dum dicunt, *Nō
ne cor nostrum ardens erat, cum loqueretur vobis
in via?* numquam tamen ignem concipe-
re, numquam amore Dei potuit succendi, frig-
idus semper, obstinatus, inque nequitia sua
obduratus stetit.

Iudas Cha-
laciæ simi-
lis.

Luc. 12.

Luc. 24.

Tanta quoque eius erat nequitia, vt eam
Dei filius cognitam habens, diabolicæ affimi-
larit, vixq; sibi parem in homine reperiri posse
persuadens, diabolum verè eum esse dixerit, nã
apud Apostolos de scelesto hoc verba faciens,
per ambages locutus ait, *Numquid vnus ex
vobis diabolus est?* perinde ac si diceret: *Inter
vos Iudas est, qui tanta nequitia, feritate
tanta est imbutus, vt humanam qualitatem ex-
tus, diabolicam nequitiam induerit, & verè
diabolus factus sit. O admirabile Dei iudi-
cium! ô fortunæ ludibrium! en, qui miserante
Deo inter Christi erat coopertus Apostolos,
malitia ac scelere suo è tam sublimi delapsus
fastigio, factus est diabolus.*

Iudas vocat-
us diabolus?

Matth. 26.

Mirabilia
Dei iudicia.
Rom. 11.

Hic mihi tuis admirationibus succurre san-
ctissime Paule, & tuas hac in re exclama-
tiones adhibe me finito; neq; enim possum,
quin tecum exclamem: *O altitudo diuitiarum
sapientiæ & scientiæ Dei! quom incomprehensi-
bilia sunt iudicia eius & inuestigabiles viæ ei-
us!* Quid? Apostolus de sua salute nō esse secu-
rum? Discipulum Christi Domini reprobari?
prædestinationem diuinam mutari posse? e-
lectorum prærogatiuam reuocari? Iudam
in diabolum transire: ô maria! ô abyssos! Hic
state de vobis ipsis præsumentes mortales, &
struentes videte, semper vobis ipsis cauete,
semper cum metu & tremore salutem vestram
operamini, & Deo timeates seruite. Memi-

1. Cor. 10. necitis, obsecro, verborum Apostoli, qui stat. videat ne cadas. & Philadelphienſi Episcopi factæ comminationis, Tene quod habes, ut nemo accipiat coronam tuam.

Cur Iudam eligatur, & à Deo vocetur is, quem proditorum rem fore præſciebat? cur tamen facit, tantisque Deus, quæ honoribus exornat eum, cuius lapsum, exitium ac ruinam præuidebat? Idem de angelis præuaricatoribus, de primis generis humani parentibus, deque alijs plurimis rogari queat. sed perplexa & intricata hæc fuerit quæstio, si virgere, & longius eam deducere quis velit: vt pelagium, & Cyrillus Alexandrinus, alijque viri illustres eam prosequuntur.

Lib. 3. cont. Pelag.

Lib. 9. in Ioan. c. 10.

Non creat hominem Deus, vt peccat,

Osee 9.

Amb. lib. de parad. c. 8.

Lib. 18. de civ. c. 49.

Matth. 13.

Certum ergo & indubitatum id est, nullum à Deo hominem creati, vt peccet, aut scelus aliquod consciscat; ne impium quidem Iudam ea intentione in lucem emisisse, vt proditorem ageret; singuli quippe suo ad malum feruntur impetu, liberum arbitrium & voluntatis libertas neminem non ad peccandum impellunt. Naturæ siquidem auctor esse nobis nostrum communicans, non nisi eiusdem conseruationem spectat, ipsi verò id destrui-mus, ipsi in nos ipsos conspiramus, ipsi sceleris nos obstringimus, nos in nostri volumus & currimus ruinam. Vnde hoc ipsum nobis obicit & exprobrat Deus, *Perditio tua ex te Israel.* Et si teste D. Ambrosio Deus interdum, vt potè infinite sapiens, & summè bonus, malum cuiuspiam permittat, vt aliquod inde eliciat bonum.

In cuius doctrinæ exemplum, Iudam hunc producit magnus Augustinus, duasque insignes depromit rationes, cur nimirum iam à Deo electus, post electionem in peccatum labi permissus, & post permissionem tam diu tanta Dei toleratus cum longanimitate sit. Prima est, vt malo vteretur bene ad opus passionis. Secunda, vt Ecclesia sua tolerandorum malorum præberet exemplum. In cuius rei argumentum prouidus ille paterfamilias apud Matthæum, audito zizania inter triticum in agro suo sparsim intereſcere, noluit ea ab agricolis tam citò euelli, sed ad vsque messis tempus tolerauit, dicens: *Sinite vtrique crescere vsq; ad messem:* quasi diceret, nondum ea tollite, sed adhuc sinite crescere.

Adde, Iudam, dum in cœtum Apostolicum coopertus est, bonum fuisse, & aliquantò etiam post tēpore in ea bonitate perseuerasse; non secus ac Saul, qui priuſquam ad imperium & sceptrum assumeretur, passim, etiam apud Deum, vir iustus ac sincerus habebatur, & aliquot etiam annis eandem probitatem præ se tulit, vt in libris Regum legere est. De eo siquidem habemus, *filius vnus anni erat Saul, cum regnare cepisset.* Neque verò primo vitæ anno Saulem ad regnum peruenisse sit verisimile, quod vel cogitare stolidum & puerile foret; sed hinc efficitur, ea Saulem vitæ fuisse innocentia, qua puer adhuc inter vbera nutricis & in cunis agens. Hæc quoque vitæ Iudæ fuit ratio, hæc eiusdem initia, progressus & finis penè par: sincerus enim fuit sub principium, & aliquot p̄st mensibus, sed circa finem impius & maximè flagitiosus. Comparationem hanc Iudæ cum Saule primus sanctus Ambrosius adinuenit, qui vtriusque inter se vitam contulit, vt verò ostendat bonum aliquando & sincerum fuisse, hæc sancti Petri ex Actis verba adfert, *sortitus est sortem ministerij huius.*

Hæc sententia, vt potè probabilis, & verisimilitudinem habens, etiam illustrium in Ecclesia Doctorum auctoritate stabilitur, vt Cyrilli, Hieronymi, Tertulliani, Ambrosii, Chrysostomi, Basilij, & aliorum, atque in primis Euthymij in Lucam, qui id inde probat, quòd in prima vactione, qua Magdalena penitens sacros Christi pedes vnxit, murmurasse minime legatur, vt qui nondum auri fici æstuat, aut malitiam spirabat.

Alij Patres & Doctores de mutatione morum Iudæ, de vitæ eius inconstantia, & impietate de laudabilibus eius principijs, & de in iisdem ad tempus continuatione longè alia & notabiliora scriptis prodidere. Anastasius Nicensis in suis in sacram Scripturam quæstionibus miracula eum patrasse refert, Olympiodorus multos fidei eum asseruisse auctores; demones fugasse tradit Cyrillus Hierosolymitanus. Tertullianus omnem hunc progressum vna falce succidens, in innocentia eum & sinceritate ait perseuerasse, quousque loculorum & oblatorum Domino illi cura commissa: quæ illi à Domino idcirco concredita, vt cor eius auaritia & desiderio auri æstuans, aliqua-

1. Reg. 13.

Vita Iudæ comparata cum Saulis.

Cyrill. li. 4. in Ioan. cap. 30.

Hier. lib. 3. cont. Pelag. Tertull. lib. de anim. ca. 4.

Amb. in c. 9. ad Rom. Chrys. hom. 48. in Ioan. Basil. ep. ad Chilon. Euthym. Luc. 7. Anast. 9. 22. in Scrip. Olympiod. Tertullian.

tenus fatiaretur, vt quidem Hieronymus, Cyrillus, Theophylactus, Euthymius in Ioan-
nē, & Origenes in Cantica prodidere, vel quod
ad spiritualia alijs minus esset aptus, sed ad
temporalium forsan administrationem accō-
modator, vel potius, vt sanctus Ambrosius
ait, ne forsitan, quasi minus honoratus, aut
commodis frustratus, Dominū prodere, & ad-
uersus vitam eius conspirare coactus fuisse vi-
deretur. Aliam Epiphanius loculoiū ei conce-
dito: ū dat rationem, vt nimirum inexcusabi-
lis foret, eoq̄e maius eius peccatum, vt qui nō
obstante pecuniæ aurique Domino dati tra-
ctatione, nihilominus cōtra vitam eius & fan-
guinē, cupiditate auri æstuans conspirare. Fuit
ergo omnium mortalium, quos terra vmq̄a
tulit, cauernæ & specus protulere, aut tartarus
potius in mundum protexit, nequissimus, per-
niciosissimus, & maximē execrandus. Varijs
diuersisque eum coloribus depingunt Patres.

Hom. 4. in
Cant.

1. Offic. e.
16.

Cur loculi
Iudæ com-
missi.

Judas Cai-
nō à Patri-
bus nō nul-
lis cōfertur.

Gen. 4.

Ab alijs A-
chitopheli,

2. Reg. 16.
17.

Ab ipsidem rebelli Absalomo haud dissimilis
habetur, qui furore & iracundia æstuans,
fratrem suum Amnonem in insidias petra-
xit, & geniali epulo exceptum & bene potiū sa-
cilega & parricidalī manu iugulari impera-
uit. Rē Regū historia latius deducit. *Feceratq̄
Absalem conuiuium quasi conuiuium Regis,
præceperat autem Absalem pueris suis dicens:
Obseruate cum remulentus fuerit Amnon vi-
no, & dixerit vobis, Percutite eum & interfici-
te.* Sed indigni huius facinoris vindex Deus
pœnas haud multo post exegit: multo namque
per densos arborum ordines inquitans, in is-
ilicis ramis caesariem implexus pependit. Non
minori etiam Judas iracundia ardens, non suū
modō fratrem, sed Deum ipsum prodidit, &
lætioris vultus sub velamine, ficto quodam
ostulo inimicis illum tradidit, in monte Cal-
uarie conspicendum dedit, inde cruci, morti,
eiq̄ crudelissime exposuit: sed peccatum quoq̄
eius flagella secum trahens, ad eam virum de-
sperationem coegit, vt è ligno infamē se sus-
penderit.

Sanctus Hieronymus, Drogo Cardinalis,
sanctus Augustinus, & Rupertus Achitopheli
assimilem fuisse tradunt: Achitophel nam-
que nobilis fuit proditor, cui cūm Dauid
Rex regni arcana consiliaque intima commi-
sisset, in Domini ac Regis vitam conspirauit,
& vniuersum propē regnum ad Absalomi ad-
uersus patrem & Regem Israel insurgentis
partes concitauit: sed cūm non eum ac vo-
luisse exitum coniuratio esset naſta, furo-
re & desperatione concitus, & de misericor-
dia apud Regem impetranda desperans, sui-
pſus factus est carnifex, hæc verō historie ver-
ba sunt: *Porrō Achitophel videns, quod non
fuisſet factum consilium suum, surrexit, & abiit
Bess. de Sanctis.*

in domum suam, & disposita domo sua, suspen-
dio interijt. Ad eundem planē modum infelix
& infamis Judas cūm inter Apostolos Conſi-
liarios, & Secretarios Christi Domini, qui na-
tura sua totius orbis Rex erat, esset cooptatus,
& scelestis suis consilijs & peruerſis conspira-
tionibus omnem Iudæorum populum concita-
ſſet, vt aduersus legitimum ad eōq̄; exopta-
tum Meſſiam conspiraret: cūm noxię eius ma-
chinationes ad votum non successissent, furo-
re & rabie tumens, & de venia obtinenda de-
ſperans, laqueo vitam intercluſit.

Magnus ille Mediolanensium Præſul & Ca-
tholicæ Eccleſiæ Doct̄or Ambrosius cum cum
Doeg Idumæo, Prophetarum percussore inter-
fectoreque in eadem bilance componit. Sce-
lus hic Idumæus Regem Dauid prodidit, atq̄
irruptione in Sacerdotes facta, trucidauit vna
die octoginta quinque viros vestitos ephod li-
neo, id est, Sacerdotes. Ad eundem planē mo-
dum Judas Iſcariotes eam machinās proditio-
nem, cui parem non vidit orbis, mortis non
vnius sacerdotis dūtaxat, sed summi illius Pō-
tificis, & Sacerdotum omnium coryphæi, ac
cuius maximi quique Præſules non nisi mini-
ſtri & famuli sunt, causa exſtitit.

Aliam inſiſtit viam Leo magnus, & perfidā
huius

Iudas Abſa-
lomo col-
latus.

2. Reg. 13.

2. Reg. 3.

S. Ambro-
sius Iudam
assimilat
Doeg Pro-
phetarum
interfecto-
ri.

1. Reg. 23.

Q

S. Leo cō
ponit cum
duobus se-
nibus Su-
fannæ ca-
stæ accusa-
toribus.
Dan. 13.

Iudas & Io-
ab confes-
suntur.

2. Reg. 20.

Peccatum
Iudæ scri-
ptum stylo
ferreo.

Jerem. 17.

VI.

Ergo postquam scelestus & sacrilegus ille Apostoli in Iudas prævaricatus abiisset in locum suum, sa-
vnum col-
crum Apostolorum collegium Hierosolymis
lecti locum conuecit, ut eius in locum & dignitatem qui

huius proditoris peruersitatem cum lasciuis il-
lis Sufannæ matronæ castissimæ pudicitie vi-
tæque insidiatoribus, eos Daniel Propheta,
semen Chanaan, & non Iuda palam indigetat,
confert, & patitur cogit passu incedere.

Omnibus hisse sanctorum Patrum inuen-
tionibus & comparationibus, quas magni
haud dubie facio, & summopere depædico,
meum quoque visum est addere symbolū: quare
dixero, cum artes, versutias, perfidiamque tri-
ebolaris huius nebulonis mecum examino
attentius, non multum à Ioab: perfidi artibus
differre videri. Fuit hic inter Dauidis Regis

Duces faciliè quidem princeps, qui aduersus A-
masiam fratrem ex inuidia conspirans, cum in
ipsum incidisset, beneuole illum fratris nomi-
ne compellendo, omniq; officij nomine pro-
sequendo, manu eum vna est amanter com-
plexus, altera sicam in viscera nec opinatus
condidit, atque ita vna exiit: *Dixit itaq; Ioab*

*ad Amasiam: Salue mi frater, & tenuit manu
dextra mentum Amasæ, quasi osculans eum,
qui percussit eum in latere, & effudit in terra
eius in terram, &c.* An non hæc omnia cum
Iudæ factis optimè coincidunt? An non filium
Dei salutando, & amicum osculando mortis &
infamis illi crucis parandæ fuit occasio?

Eusebius Cæsar. eius magni vitæ nominis
& doctrinæ singularis, hæc veterum de Iuda
iudicia, simul & peccati illius enormitatem
examinās, ipsum quidem ad eò enorme existi-
mat, ut stylo ferreo & vngue adamantino in
rubricante diuinæ iustitiæ charta scriptum il-
lud cedat, ad quod hunc Ieremię locum pro-
ducit, *Peccatum Iudæ scriptum est stylo ferreo,
in vngue adamantino, &c.*

At quem haberet exitum oratio, si quæcū-
que de Iudæ reprobatione, proditione, auri-
tia, ceterisque vitæ eiusdem probis à sanctis
Ecclesię Patribus notata sunt, & dici queunt,
huc coner asserere? funesta nimis hæc materia
est, aliam longè futuram lucuadiorem, sancti
Matthiæ inquam electonem, illiusque in A-
postolicum cœum cooptationem proponam,
quod & secunda orationis parte me factum
iponderam.

Ergo postquam scelestus & sacrilegus ille
Apostoli in Iudas prævaricatus abiisset in locum suum, sa-
vnum col-
crum Apostolorum collegium Hierosolymis
lecti locum conuecit, ut eius in locum & dignitatem qui

suceederet, iuxta id Prophete vaticinium, *Et ad Matthiæ
Episcopatum eius accipiat alter; alii surrogat-
ent.* Duos igitur viros ex omni discipulorum
numero prestantes, probos ut qui maxime, ac
fideles Christi Domini seruos, hinc Matthiæ,
illinc Iosephum cognomento Barsabam sta-
tuendo, elegerunt: inde precibus ad Deum su-
sis, & diuinum iunctim effugantes lumen &
instinctum, sortem super eos iecere; quam g-
quissimus rerum moderator Deus super Mat-
thiam cadere permisit; itaque in duodecim vi-
rum est collegium cooptatus.

Hæc in electionibus hominum, ut ad officia
& munia assumuntur, procedendi & fortis-
iaciendæ ratio caussa erit, paucis ut expo-
nam, sortes illas ita à veteribus usurpatis,
nihil fuisse aliud, quam chartulas quasdam,
aut quid simile aliarum in formam concin-
natum, in vram, aut simile vasculum, conie-
ctas, quæ deinde in sortitionibus publicis hinc
educerentur. Cicero actioibus in Verrem for-
tis in amphoram, in siculam Plautus, in ga-
leas, cassides militari more coniectas meminit
Homerus, Virgilius in re quidem bellica & ca-
strensium in galeis sortes commistas, in politicis
verò rebu: que ciuilibus vras adhibitas vult.

E huius & barbaris sortendi ratio familia-
ris admodum fuit, & quidem lo go tempore
eius seruarunt usum: sique per omnes serc or-
bis populos inualuit, tera non minus quam
mari. Nautæ qui Ionam in Tharsis vebantur,
tempestate iactati, & naufragij metuentes dis-
crimen, *miserunt sortes, & cecidit fors super
Ionam.* qui forte hac designatus in mare idcir-
cò deiectus fuit, & ab vndis absorptus. Longo
ante tempore sortes usurpauerat Rex Babylo-
nis: de eo namque scribitur Ezechiel, *Stetit Rex
Babylonis in viuis, in capite duarum viarum,
diuinationem quærens, comitens sagittas, &c.*

Arrogans Aman Persa, quo vndictam de
Mardocheo, & vniuerso Iudæorum populo
fumeret, die ac mense, è sortibus dilcere vo-
luit, *Missa est fors in vram, qua Hebraicè di-
citur Phur, coram Aman, quo die & quo mense
gens Iudæorum deberet interfici.* Exinde & præ-
sidiarij Romani Hierosolymis, in monte Cal-
uarie filio Dei moriente, sub cruce super ve-
stem eius miserunt sortes, uti Euangelista no-
tat, *Postquam autem crucifixerunt eum, diui-
serunt vestimenta eius, sortem mittentes.* quod

quod
& Pio.

Aff. 1.

Cic. 4. act. in Verrem. Plaut. Cæsina. Homer. Iliad. 8. Virg. 5. & 6. Eneid. Sortium v. l. apud veteres.

Ion. 1.

Ezech. 2.

Esth. 3.

Matth. 28.

Psalm. 21. & Propheta olim prædixerat, *Diuiserunt sibi vestimenta mea, & super vestem meam miserunt sortem.*
 Hæc quidem sacris deprompta litteris, sed audite & prophana Refert Corn. Tacitus ques Romanus, & scriptor peregrinus, Rome magistratus, prouincias, quinimo legationes, sortito decretas, ne quis ambitioni, mutæ conspirationi, litigio, turbis que locus esset. Obseruauit idipsum Sigonius.
Lib. 2. de iudic. c. 12. Græci colonias quoque suas sorti committebant, quin & apud Athenienses Areopagite sententias suas sorte proferebant, coniectis scilicet plurimis in vnam litteris. Testem habeo huiusce rei eundem Sigonium, qui Lucianum, Demosthenem, & Aristophanis Scholiastem ut testes producit. Trahit Tullius, legem Syracusis fuisse, quæ Iouis Sacerdotem in annos singulos capi sortito iuberet: Lucianus, apud Spartanos fortibus gladiatores in duellum ait & arenam descecidisse: T. Liuius Romanos in bellis nihil nisi sorte iacta fecisse, sortito castra metasse, ordines disposuisse, sortito quoque duces & cæturiones suos creasse.
 Hebræis eadem fortiendi ratio in vsu fuit. Scriptura sacra fidè facit, adeo ut in omni propè iustitiæ exercitio, in Regum electione, terræ diuisione, munium distributione, ipsis denique sacrificijs nihil nisi sorte decusum de creuerint.
Leuit. 16. In Leuitico mitti videbitis sortes super hircos duos iam sacrificio destinatos, *Duos hircos stare faciet coram Domino in ostio tabernaculi testimonij, mittensque super utrumque sortem.* In Nameræ Aaron. Is sacerdotium eius ambicibus sorte præferretur. In Iosue, Achani de familia Zure furum è tanto beliatorum numero sorte detegitur. Idem & Ionathæ contigit, *Et ait Saul, mitte sortem inter me, & inter Ionatham filium meum, & captus est Ionathas.*
 Electionem etiam Saulis sorte factam deprehendo; cùm enim Samuel propheta tribus omnes Israel in vnam commisisset, & super Beniaminiticam fors cecidisset; rursus omnes eiusdem familias in vnam coniecit, & cecidit fors super cognationem Metri, & peruenit vsq; ad Saul filium Cui. Video & terram promissionis Hebræis, Deo ita iubente, sorte diuisam, *Ita dumtaxat, ut fors terram tribubus diuidat, & familijs.* Singulacim id designat Regius

Propheta dicens; *Et sorte diuisit eum terram in funiculo distributionis, &c.* Ne verò ad sortilegium hoc adstruendum longius prouehamur, sufficere at videre, Apostoli in perfidi Indæ locum surrogationem sortito fieri, & ab Apostolis sortes adhiberi: *Cecidit fors super Matthiam, &c.*
 Notare circa hanc per sortes electionem doctiores velim, Iudaismum hanc redolere, & vsu suo & consuetudine quid sapuisse Mosaicum, ac proinde minus perfectam & excellentem esse; quæque post Spiritus sancti missionem numquam deinde in vsu fuerit.
 Non quòd taxare aut carpere velim, Matthiæ quod diuinitus scio quoad sancti Matthiæ electionem comprobatur, & quod Apostolos, tima planè communi voto & consensu, præmissis communibus ad Deum precibus & orationibus constat fecisse. Quin verò electio hæc omnibus suis numeris & partibus fuit absoluta. Primò quoad electores, quorum summa fuit auctoritas; utpotè qui Apostoli erant, totius scilicet vniuersi Præses, terræ Præsides, cœli ianitores, populorum Doctores, & Evangelij præcones: quibus hoc Psalmographi aptari queat, *Principes populorum congregati sunt cum Deo Abraham,* ad sancti Matthiæ nimirum electionem faciendam. Secundo, quoad electum & designatum, de quo merito dictum putemus, quod de primo Israelitæ Rege à Samuele dictum legimus, *Certe videris, quem elegerit Dominus, quod non sit similis ei in omni populo.* Quas enim sanctus Matthias habebat dotes & perfectiones, non erant illi cum alijs communes, uti sua in oratione luculentè ostendit Apostolorum Princeps, elucebat siquidem quædam in eo morum maturitas: dicit enim, *Ex his viris: quin & vitæ sanctimonia; additur namque, qui nobiscum sunt congregati: sapientiæ quoque; & doctrinæ profundites; norat enim quidquid ad vitam Saluatoris pertinebat, iam inde ab exordio ad finem vsque; extollit namque & Omni tempore quo intrauit & exiuit.* Tertio, quoad eligendi modum; omnes enim Apostoli antequam eam aggredere, preces præmisere, & orationi solito feruentius incubere; vnde notat In Presulū electione oratio adhibenda.

Q 2

mnem elect'onem, ac praesertim Antistitum, eorumque, quibus Ecclesiae mererari habenas incumbit, multis validisque à Deo precibus ac supplicationibus postulanda. Deinde in omni re difficili ac perplexa, magnique momenti negotio ad publica esse suffragia, & litanias confugiendum. Ita id fecisse legimus pium Regem Iosaphat, & posteris id ipsum praescripsisse, *Cum ignoramus quid agere debeamus, hoc solum habemus refugij, vt oculos nostros dirigamus ad te.*

2. Par. 20. *Cum ignoramus quid agere debeamus, hoc solum habemus refugij, vt oculos nostros dirigamus ad te.*

Iudith 8. *Pra, mirabilis, & numquam satis laudata Iudith, antequam generosum & heroicum hoc iugulat. Holofernis facinus exequeretur, communes populo preces & supplicationes in dicit, omniumque suffragia depoposcit, dicens: Nolo vt aliud fiat, nisi oratio pro me ad Dominum Deum nostrum, vt mihi propitius sit.*

Exinde & apostolus Paulus communes & publicas iustis postulationibus orationes permagni fecit, ita Timotheo scribens, *Obsecro primum omnium fieri obsecrationes, orationes, postulationes, & gratiarum actiones.*

Inter caetera Philosophorum axioma non postremum hoc est, *Virtus unita fortior est se ipsa dispersa.* Idem penitus de oratione sentiendum, atque hoc precibus adaptandum. Nam reuera oratio unita, & è pluribus suspirijs coagmentata ac compacta maiorem est virium & efficaciam, violentiusque caelum petit, quam aliqua priuata aut particularis. Hinc ergo efficaciam, communes orationes in re preces non minus utiles esse quam necessarias, ac praesertim in personarum publicarum, multo vero magis, in ad animarum regimen vocatarum electione.

Error eorum, qui in praesulatum electione Deum non consulunt. Hinc errare constat eos & quidem grauissimè, quinimò reprehendendos esse, qui humilissimi in casibus à caelo consilium non petunt, ad Deum non confugiunt, eosque prout dicit illius directioni non commendant, sed proprio feruntur affectu, & brutorum ritu sensuum exteriorum dumtaxat dictamen sequuntur. Tradit Glossa Ordinaria in 1. Machabaeorum Alexandrum Magnum iam morti proximum à purpuratis suis rogatum, eum quem ex omnibus tarrapis, principibus ac commilitonibus successorem denominaret, illico respondisse, vt quem optimum ac dignissimum ipsi iudicaret, hunc ad gubernacula promo-

1. Mach. 1. *Tradit Glossa Ordinaria in 1. Machabaeorum Alexandrum Magnum iam morti proximum à purpuratis suis rogatum, eum quem ex omnibus tarrapis, principibus ac commilitonibus successorem denominaret, illico respondisse, vt quem optimum ac dignissimum ipsi iudicaret, hunc ad gubernacula promo-*

Generosum Alexandri Magni respondit.

uerent: habebat nihilominus filium Herculem nomine, & fratrem Aridaem, qui & vxor Roxanes ex eo praegnans erat. Veruntamen neminem horum in regna succedere sua voluit, si indigni comperirentur. Quantum ergo Christiani complures erubescant qui suis in electionibus ac denominationibus nullam virtutum meritorumque eligendi, longè secus ac barbarus ille Rex, rationem habent, at saepe indignissimos quosque suorum magistratuum ac dignitatum successores habent ac relinquunt.

In Numeris Moysi hoc modo imperat Deus, *Tolle Iosue filium Nun, virum in quo est spiritus Dei, & pone manum tuam super eum, & audiat eum omnis Synagoga filiorum Israel.* Hunc ergo populi sui ducem ac caput esse Deus vult, qui spiritu Dei sit repletus; mundus vero è contrario eos in Pastores & Ecclesiae antistes assumi cupit, qui spiritum habeat diabolicum. O dedecus & probum intolerabile!

Sapientissimus ille mortalium Salomon (qua de causa nescio, nisi forsitan illustre quoddam denotare voluerit mysterium) nullam è suis siluis trabem aut tignum excisum in domo Dei voluit collocari; sed omnia ligna maiora, quorum in templo vsus erat futurus, è Tyrj Regis Hiram filius & nemoribus, & aliunde peti iussit. Itaq; *Hiram dabit Salomoni ligna cedrina, & ligna abiegna, iuxta omnem voluntatem eius.* Designare scilicet volebat, Pastores & Praesules, qui Ecclesiae bases & columnae sunt, apud exteros potius, modò dignitatis capaces sint, quam apud cognatos & consanguineos nostros, si nulla adfuerit merita, esse querendos. Interim tamen hodierna die in domo Dei, quae est Ecclesia, dignitates & munia consanguineis aut proximis, tam familiaritate quam coedere & affinitate iunctis conferuntur. Virtutem se, supplantat caro & sanguis, & mundani affectus merita praecunt.

Illum Deus in Numeris in summum eligi Pontificem iussit, cuius vago florisset: adco vt inter duodecim in tabernaculo collocatas virgas, sola Aaronica florida apparuerit. Audite quid Scriptura dicat, *Quem ex his elegero, germinabit virga eius, & deinde, sequenti die regressus inuenit germinasse virgam Aaron in domo Leui.* Quo prodigio ostendere voluit illum dumtaxat in praesulem assumendum, cuius vita flores, frondes, & fructus protulerit. per frondes

Num. 27.

Insignis allegoria.

3. Reg. 5.

Ecclesiasticae dignitates externis potius, modò digni sunt, conferendae.

Num. 17.

Insignis allegoria.

dés verò verba, scientiam, doctrinamque intelligo; per flores bonum nomen & exultationem; & per fructus opera bona. Hæc nimirum sunt dotes & charismata eorum, qui in Ecclesia alijs præesse & gubernare volunt.

VII.

S. Matthiæ sanctitas è pluribus percipi potest.

I.

Fuit è 72. discipulis.

Talis erat Matthias noster, & omnigenæ in anima eius perfectiones reperiebantur. Et quidem sanctimonia vitæ eius è varijs colligi rebus potest. Primò, quòd de 72. discipulorum à Dei filio electorum, quicq; iam inde à baptismo Ioannis ad mortem usq; eum fideliter & indeficienter secuti sunt, numero fuerit, colligas hoc ex ijs, quæ in I. Act. c. ad reliquos Apostolos Petrus protulit, *Opertet ex his viris qui nobiscum sunt congregati in omni tempore, quo intraui & exiui inter nos Dominus Iesus incipiens à baptismo Ioannis usq; in diem qua assumptus est à nobis, testem resurrectionis eius fieri unum ex istis.*

II.

Secundò, cum sortito ipse cum Iosepho Barfaba, qui ob vitæ sanctitatē iniustus cognominabatur, commissus esset, inq; ipsum fors cecidisset, hinc efficias & colligas, socio illum digniorem & iustiorē, ac proinde meriti maioris existisse.

III.

S. Matthias in Apostolum electus à Christo iam glorioso.

Tertiò, è noua eligendiratione: ceteros enim Apostolos Redemptor elegit, in erim dū mortalem adhuc vitam ageret, & cum hominibus in terra conuertiret; Matthiam verò iam gloria donatus, & ad dextram Patris residens: in quo extraordinaria quædam gratia, fauor, deque virtutibus eius illustre elucet testimonium & argumentum.

Qui 12. ciuitatis illius mysticæ & Hierosolymæ gloriôsæ fundamēta, i. totidem lapides ac gemmas, quarum Apocal. meminit, examinant, & singulis singulas Apostolis ad præsentant, Matthiæ nostro amethystum assignant, idque ob eximiam vitæ sanctimonia, & summam in primis animi demissionem; quæ nomini eius (sonat namque *Parvus Dei*) inclusa cum fuerit, numquam à superbia arrogantiaue inebriari potuit.

Hæc igitur virtutem & miranda Matthiæ nostri, hæc electionem, vocat onem, prædestinationem, hæc denique eius ad Apostolatam assumptionem; contra verò scelesti ac sacrilegi proditoris Iudæ: reprobationem, perditionem, ac damnationem audistis. Quæ duo directè sibi inuicem aduersantur, & exitu

nimum quantum inter se distant: hoc Christum & Deum relinquit, illud ad eius cultum, amoremq; prouocat; vt idem planè in Dei domo, quod in vtero Rebeckæ contingere ad oculum cernere sit: fratres namq; gemini, Iacob & Esau, eodem propè momento vtero materno prodeuntes, vt Genesis ipsa refert, diuersos subiere casus: hic namq; à Deo reprobatus & reiectus fuit, etsi primogenitus: ille verò etsi secundogenitus, electus, prædestinatus, & dilectus. Hic verò duos alios videas fratres, in quantum sc. ambo Iesu Christi discipuli, & eiusdem familiæ membra, qui eadem non gaudēt forte. Iudas enim velut alter Esau profanus, etsi quoad Apostolatam natu maior fuerit, reprobatur, Matthias verò, Iacobi exemplo, non sine miraculo, quamquam iunior, vt pote de numero dumtaxat 72. discipulorū assumitur.

Magnò apud Persas in honore fuit regina Vasthi, Allueri magni vxor, sed sua dignitatē & coronam culpa amisit, summo cū dedecore regia ciecta, cuius in locum & solum suffecta est humilis & prouida Esther; quæ suis coronæ meritis sibi peperit, quæ superbia & arrogātia alteri abstulerat. Idem propè nostra in historia fieri videmus: Iudas namq; velut noua Vasthi, ob scelus & arrogantiam regio palatio, sacro Vasthi ruiquam Apostolorum collegio pellitur: pauperculus verò & abiectus Matthias, veluti Esther, ad eiuſdem honores assumitur, locum que tuina Iuprius vacantem occupat.

Terribiles sanè casus, vicissitudines nouæ, & mutationes planè admirabiles; sed quæ nihilominus animos sublimes, & sibi maximè de boni, ad ex-virtute & probitate plaudentes perterreant ac tremū sumpercellant. Iudas Christi discipulus, qui miracula patrabat, daemones fugabat, celorum gemitibus stabat clauis, defecit, sceleratorum fit antelocutus. Qui initio miranda præstant, & extremè sancti sunt, vt si semel labantur, & à iustitiæ femita deflectant, ad extremum omnium sint scelestissimi: è contra verò qui initio moribus sunt peruersissimis, vbi respicere ceperunt, tandem ad summum sanctitatis apicem perungant, vt & miracula patrent. Horum exemplum S. Maria Magdalenæ sit, illorum Iudas. Nemo de Nemo igitur de se nimium præsumat, ad sua iustitia quemcumq; demum virtutum meritorumq; præsumat.

Q. gradum.

Gen. 24.

Insignis allegoria.

Esth. I.

Amethystus assimilatur S. Matthiæ.

gradum peruenierit, sed ruinam semper & lapsum metuat, sibi nõ secus ac Iudæ imminens; qui è summo Apostolatus culmine tam profundè deiectus est, vt in Messiz mortem crucemq; conspirantium factus sit dux & caput. Ergo monente Apostolo, qui stat videat ne cadat, & quò quisq; est altior & eminentior, eò

Qui ad maxima euehatur, sunt in maximo lapsus periculo. non turres & summa quæque tempestate & fulmine peruntur: an non arbores proceriores citius a ventis steruntur, quàm humile sentice-tu? Ita qui ad honores altiores & excellentiores euecti sunt, maiori lapsus parent periculo.

Apoc. 3.

Hoc animo voluite, Auditores, & probum illud in Apocalypsi datum consilium vobis datum credite, vt scilicet quod iam habemus, conseruare studeamus, ne coronam nostram alius accipiat. Hoc si Iudas considerasset, non iam in gehenna torqueretur, in qua non paruum illi cruciatum causatur, quòd illam Matthiæ cecidisse coronam videt, quæ sibi parata erat, quæque in cælo donatus esset, si aliam vitarationem inisset aut iam lapsus resurrexisset, & poenitentiam de admisis egisset.

Semper in tremore viuendum.

Ah! non solus Iudas hoc cruciabitur modo. Fuere plures, & modò etiam sunt, qui à Deo, & quidem amplissima mercede ac præmio vocati, quinimo omni eo quod cælis continetur, tam blande amiceq; inuitati, ad eò oblinati, & pernicaces semper manent, & manserunt, numquam vt vocantem sequi voluerint; hoc sibi proponentes, aut potius imponentes, cum semel eos elegerit; & ad amorem suum cultumq; inuitatit Deus, numquam ab eodem rejici aut condemnari se posse. Sed errant: appellare siquidem poterit alios, quocumque demum sub mundi climate agant, ex incultis gentilibus veptetis è media Turcarum impietate, & vltimis mundi cardinibus eos edducendo, & ad se conuertendo, vt suo illos addictos cultui præmio cælesti bect, & gloriam, quam alijs parauerat, in hos transferat.

Isai. 48.

Præeuntem mihi hac in opinione ipsum habeo Deum, ita apud Prophetam suum loquentem, *Vocans ab oriente in suum, & de terra longinqua virum voluntatis meæ, & locutus sum, & adducam illum, &c.* Quasi diceret, Fluunt ordine cuncti, quo voluerint & potuerint, fideles clientes mei sunt ingrati, serui tergum mihi obuertant, electi mihi aures occludant,

ne forte verba mea audire cogitantur, iustis duntaxat cælum meum cedat; si vos, qui Christiani censemini, ipsum subire detrectatis, alios ex oriente, de medio nationis barbaræ & incredulæ, & idola colentis adducam, qui Christiana sacra suscipientes fidele mihi obsequium præstabunt, quosque intra regnum meum admittam. Loco Iudæ, qui mea gratia & prærogatiua accepta abusus est, suoq; in statu perseuerare noluit, Matthiam quemdam subrogabo, qui se geret sapientius, & fidelius mihi obsequium & cultum sinceriores exhibebit.

Quam hæcè comminationes tuas perhorresco Domine, quam tua iudicia reformido, quam sub graui delictorum meorum fasce gemo: Scio me sapenunero erga te, vt Iudam & Iſchariãa detiore gessisset, cum enim ille non nisi semel te prodidisset, semel mortem tuam esset machinatus; ipse mille aduersum te prodiciones procudi, milles & amplius in diuinitate tuam conspirauit; teq; insuper milles cruci affixisset, si modò ipse facere, tuque id pati potuisses. Verum tu Deus es plenus misericordie, generosæ ac nobilis plane conditio-nis, quiq; pro delictorum multitudine ac grauitate tua flagella non exeris: cum enim iam abhinc multis annis tartaro me ad iudicare, & meam alteri cuiquam coronam addicere potuisses, qui ea non excidisset, vt eadem ipse excidis; pepercisti, semper patienter me tolerasti, expectans donec reuoluerem, deque admisis poenitentiam agerem.

Hanc ergo me acturum spondeo, vitæ inquam emendationem polliceor, peccata deponam, intolerabile hoc iugum humeris excutiam, captiuitatis vincula confringam, delicta tibi mea confitebor ex toto corde meo. Obsecro itaque Domine, iterum me in gratiam admittes; iuscipe quælo misericordiarum pater filium hunc prodigum, qui tuam dissipauit substantiam, & modò totus laeet, concisus, pannosus coram te compare, tibi se sisti supplex, reindue, & in integrum restitue Domine tuamq; in hac vita mihi gratiam recupera, vt in alia regia gloriæ tuæ veste vestiri circumlariq; merear: cuius nos reddat Pater cum Filio ac Spiritu sancto compotes.

Amen.

IN FE.